

Organizačný poriadok súťaže

Názov súťaže: ENERSOL-SK, využitie alternatívnych zdrojov energie

Organizátor súťaže: Štátny inštitút odborného vzdelávania

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/2990:3-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2

Poslanie súťaže a jej charakteristika

1. ENERSOL-SK – využitie alternatívnych zdrojov energie (ďalej len „ENERSOL“) je dobrovoľná, záujmová činnosť žiakov denného štúdia stredných odborných škôl a gymnázií okrem pomaturitného štúdia. Veková hranica súťažiaceho je od 15 do 21 rokov. Súťaž a príprava na súťaž sa organizuje v čase vyučovacieho procesu a mimo vyučovacieho procesu.

2. Súťaže sa môžu zúčastniť žiaci denného štúdia strednej odbornej školy a gymnázií (nie pomaturitného) v ktorejkoľvek z troch vyhlásených súťažných kategórií v príslušnom školskom roku na základe vlastného záujmu s individuálnou alebo kolektívnou prácou, ktorá sa zaoberá riešením oblasti úspory energií, obnoviteľných zdrojov energie a iných problémov.

3. Poslaním súťaže je:

- Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov stredných škôl, podporovať cieľavedomú prácu s nimi.
- Rozvíjať tvorivé kompetencie žiakov, odborné-teoretické vedomosti, odborné-praktické schopnosti žiakov, vytvárať vzťah žiakov k vyučovaciemu predmetu, študijnému a učebnému odboru.
- Podporovať projektové vyučovanie žiakov s cieľom riešenia problémov a javov experimentovaním, podporovať záujem žiakov o manuálne odborné zručnosti spájaním teórie s praxou, prispievať k podpore profesijnej orientácii žiakov s cieľom uplatnenia sa na trhu práce.
- Upevňovať ich vedomosti, zručnosti a návyky.
- Motivovať žiakov k zmysluplnému cielenému využívaniu voľného času, rozvíjať ich záujem o sebazvedľovanie.
- Vytvárať pre žiakov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, školy a školské zariadenia konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie schopností, zručností, vedomostí žiakov a kvality výchovno-vzdelávacieho procesu v jednotlivých školách a školských zariadeniach.
- Zabezpečovať úspešnú účasť jednotlivcov alebo súťažných družstiev na medzinárodných súťažiach.
- Formovať prostredníctvom súťaže u žiakov základných škôl povedomie o možnostiach stredoškolského štúdia technických odborov stredných odborných škôl.
- Súťaž prebieha prezenčnou formou v troch kategóriách aj vo všetkých kolách súťaží.
- Súťaž je schválená Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.
- Formovať prostredníctvom súťaže u žiakov povedomie o obsahu environmentálnych zdrojov energie.
- Vytvárať väzbu na energickú koncepciu samosprávneho kraja v oblasti rozvoja alternatívnych energií.

- Využívať všetky dostupné lokality z oblasti používaných obnoviteľných zdrojov energie k vyhodnoteniu ich prínosov, údržby, nedostatkov, ohlasov verejnej mienky a pod.
- Využívať partnerskú spoluprácu so stavebnými firmami pri spracovaní práce/projektu na úsporu energie.
- Využívať partnerskú spoluprácu s priemyselnými firmami k získaniu informácie o inováciách výrobných technológií obnoviteľných zdrojov energie.
- Využívať partnerskú spoluprácu s automobilkami k riešeniu technológií zameraných na znižovanie emisií v doprave.

4. Súťaž je podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach určená pre žiakov stredných škôl. Je založená na systematickej skupinovej alebo individuálnej práci s talentovanými žiakmi; podporuje ich súťaživosť, napomáha rozvíjať talent, nadanie a zručnosť mladých ľudí.

5. Súťaž prebieha na princípoch: rovnakých pravidiel a podmienok pre účastníkov pred začiatkom súťaže a počas celého priebehu súťaže, rešpektu, tolerance, odmietania násilia, neznášanlivosti a extrémizmu, individuálneho výkonu alebo tímovej spolupráce účastníkov súťaže, predchádzania konfliktu záujmov.

Čl. 3

Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

Súťaž prebieha ako postupová súťaž. Uskutočňujú sa školské kolá, krajské kolá, celoštátna súťaž a medzinárodné kolo. Uskutočňuje sa osem krajských kôl, celoštátna súťaž a medzinárodné kolo v rámci partnerstva s Českou republikou ENERSOL-EÚ, kde sú zástupcami spravidla krajiny Maďarsko, Rakúsko, Nemecko, Poľsko, Česko a Slovensko. Medzinárodné kolo sa koná opakovane každý školský rok. Medzinárodné kolo súťaže zabezpečuje odborný a metodický gestor súťaže poverený ministerstvom v zmysle čl. 13 ods. 5 smernice.

Sú vyhlásené tri kategórie: hlavná, tvorivá a propagačná. Obsah a metodika sa aktualizuje a spresňujú v metodicko-organizačných pokynoch súťaže (MOP), ktoré vydáva organizátor súťaže. Školské kolo súťaže organizačne a finančne zabezpečuje príslušná škola, prípadne ďalší spoluorganizátori a riadi školská odborná komisia, ktorú vymenuje riaditeľ školy.

Krajské kolá organizuje, koordinuje a finančne zabezpečuje príslušný regionálny úrad, ktorý v príslušnej oblasti riadi stredné školy, po dohode s krajskou odbornou komisiou (KOK).

Organizovaním celoštátneho kola súťaže v Slovenskej republike je Štátny inštitút odborného vzdelávania. ŠIOV je gestorom a riadi činnosť celoštátnej odbornej komisie (COK). Adresa organizátora celoštátneho kola: Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bellova 54/a, 837 63 Bratislava, IČO: 17 314 852, kontakt: Ing. Púchovská, vlasta.puchovska@siov.sk, podpora smerovania mládeže. Organizátor poveruje realizáciou celoštátneho kola každoročne školu: Stredná odborná škola podnikania v remeslách a službách, V. P. Tótha 31/5, 905 01 Senica, ktorá má tradíciu v oblasti energií a ich využívaním v škole.

Účasť žiakov na medzinárodných súťažiach organizačne zabezpečuje odborný a metodický gestor súťaže v spolupráci s celoštátnou odbornou komisiou.

Poverená organizácia, škola alebo školské zariadenie preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže a rovnaké súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže, ako aj za zabezpečenie vhodných ubytovacích, stravovacích a súťažných podmienok pre účastníkov a členov odborných komisií.

Čl. 4

Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

Súťaž sa organizuje v týchto troch kategóriách:

1. Hlavná kategória: Všetky práce sú zamerané na témy v oblasti úspor energie, obnoviteľných zdrojov energie, znižovania emisií v doprave, nakladania s odpadmi a hospodárenia s vodou. Význam prác spočíva v získaní podstatných informácií o využívaných technológiách a materiáloch.

Autor je schopný interpretovať pred verejnosťou získané informácie a tým zabezpečuje propagáciu uvedených tém vo svojom okolí. Rozhodujúce je tiež jeho osobné stanovisko, ako využije výsledky svojej práce (projektu) napr. vo svojom rodinnom živote alebo na pracovisku, resp. prednáškovou činnosťou a konkrétnou propagáciou.

2. Tvorivá kategória: V rámci tejto kategórie sa využívajú tvorivé schopnosti žiakov v spolupráci so svojimi učiteľmi (konzultantmi), vysokými školami, firmami. Výsledkom tejto spolupráce je vytvorenie výrobkov. Práce (projekty) v tejto kategórii sú náročné z časového hľadiska, materiálovo a finančne náročné na zhotovenie výrobkov. Na výrobu a financovanie týchto výrobkov je potrebná spolupráca s partnerskými firmami, ktoré môžu v rámci partnerských vzťahov poskytnúť sponzorské príspevky a podporiť túto nezávislú súťažnú kategóriu.

3. Propagačná kategória: Táto kategória je doplnkovou formou propagácie tém projektových úloh. Jej obsah je zameraný na tvorivú umeleckú činnosť (plagáty, výroba propagačných predmetov, keramika, literárna činnosť, ...) Do tejto kategórie sa môže prihlásiť len škola, ktorá zapojí svojich žiakov aspoň jednou prácou v hlavnej alebo v tvorivej kategórii.

Súťažné kategórie sa vyhodnocujú samostatne, pre každú kategóriu sa vypracúva osobitná výsledková listina. Termíny konania jednotlivých kôl sa zverejňujú na webovej stránke organizátora alebo sa uvádzajú v metodicko-organizačných pokynoch súťaže. Organizátor zabezpečuje dokumenty súvisiace so súťažou a to: štartovacie listiny, výsledkové listiny, prezenčné listiny, informačné bulletiny a pozvánky, program súťaže a administráciu dohôd o vykonaní práce v súvislosti s honorármi pre členov komisií, ktorým sa vystavujú menovacie dekréty.

Organizátor každoročne vydáva metodicko-organizačné pokyny, ktoré sa zasielajú všetkým regionálnym úradom a ministerstvu na adresu elektronickej pošty zverejnenej na webovom sídle: sutaze@minedu.sk.

Jednotlivé kolá súťaží koordinujú príslušné odborné komisie (školské, krajské, celoštátna) v súlade s týmto organizačným poriadkom a garantujú ich regulárny priebeh, odbornosť a kvalitu.

Jednotlivé kolá súťaže po organizačnej stránke zabezpečujú v súlade so smernicou:

- a) školy v rámci školského kola,
- b) príslušný regionálny úrad v sídle kraja pri zabezpečení krajského kola,
- c) organizátor pri zabezpečení celoštátneho kola a medzinárodného kola.

Čl. 5

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

Školské kolo súťaže je financované z rozpočtu školy, krajské kolá sú financované z rozpočtu príslušného regionálneho úradu a celoštátne kolo a medzinárodné súťaže sú financované z rozpočtu ministerstva prostredníctvom Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.

Na finančné zabezpečenie súťaží žiakov možno využiť aj mimorozpočtové zdroje a finančné prostriedky získané od mimovládnych organizácií, nadácií a sponzorov. Súťaže sa organizujú predovšetkým v objektoch škôl a školských zariadení.

Do nákladov na súťaž sa zahŕňajú náklady na infraštruktúru súťaže, metodické materiály, materiálne a technické zabezpečenie (kancelársky papier, toner, diplomy), dohody o vykonaní práce, činnosť odborných komisií, ceny pre súťažiacich, poštovné, náklady na propagáciu (plagáty, pútače, bulletin a pod.), náklady na stravné, náklady na výzdobu a režijné náklady organizátora.

Pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, ktorí pôsobia ako organizátori, členovia odborných komisií a pedagogický dozor súťaží, patria:

- na súťaži uskutočnenej v dňoch pracovného pokoja a vo sviatok príplatky za prácu v sobotu, nedeľu a vo sviatok v zmysle platného zákona a plat za prácu nadčas podľa uvedeného zákona za predpokladu, že ide o nariadenú prácu nadčas alebo o prácu nadčas vykonávanú so súhlasom zamestnávateľa,
- na súťaži usporiadanej v pracovných dňoch mimo rámca rozvrhu pracovnej zmeny zamestnanca plat za prácu nadčas v zmysle platného zákona,
- náhrada výdavkov pri pracovných cestách v zmysle platného zákona, ak sa súťaž uskutočňuje mimo miesta pravidelného pracoviska zamestnanca.

Stravovanie pre účastníkov jednotlivých kôl sa zabezpečuje vo výške stravného v zmysle platného zákona v prípade, ak stravovanie nezabezpečuje organizátor v mieste uskutočnenia súťaže. Ubytovanie sa účastníkom súťaží poskytuje v školských zariadeniach podľa príslušných režijných nákladov. V prípade potreby sa ubytovanie pre členov súťažnej komisie môže zabezpečiť aj v iných ubytovacích zariadeniach.

Súťaž je financovaná v zmysle čl. 14 smernice. Z rozpočtu súťaže sa uhrádzajú náklady na celoštátnu prehliadku, sústreďenia pred medzinárodnými súťažami, vycestovania slovenských delegácií na medzinárodné súťaže, zasadnutia celoštátnych odborných komisií, a ďalšie náklady na podporné aktivity v súlade s poslaním súťaže.

Čl. 6

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

Na riadenie jednotlivých kôl súťaže sa zriaďujú odborné komisie, a to:

- a) celoštátna odborná komisia (COK),
- b) krajské odborné komisie (KOK),
- c) školské odborné komisie (ŠOK), ak je to pre priebeh súťaže na škole relevantné a nevyhnutné.

Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie členov komisií je platné na dobu schváleného organizačného poriadku súťaže, a to na päť rokov. V prípade vážnych dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie požiadať orgán, ktorý ho vymenoval, o uvoľnenie z funkcie.

Organizácia súťažných prehliadok

Školské kolá organizuje riaditeľstvo strednej školy, prípadne ďalší spoluorganizátori. Krajské kolá organizuje príslušný regionálny úrad v sídle kraja. Regionálny úrad môže poveriť uskutočnením tohto podujatia centrum voľného času, vybranú strednú školu, prípadne i viac stredných škôl. K spolupráci môže požiadať i iné inštitúcie, napr. metodické centrum, príslušné fakulty vysokých škôl a pod. Súťaže na jednotlivých úrovniach riadia odborné hodnotiace komisie.

Školské prehliadky riadi školská komisia vymenovaná riaditeľom školy. Krajské kolá riadi krajská komisia vymenovaná príslušným regionálnym úradom v sídle kraja. Celoštátnu súťaž metodicky, odborne, organizačne, technicky a finančne zabezpečuje organizátor Štátny inštitút odborného vzdelávania.

Odbornú hodnotiacu komisiu na úrovni (školskej, krajskej, celoštátnej) súťaži riadi jej predseda, vymenovaný príslušným regionálnym úradom v sídle kraja. Odborné hodnotiace komisie pracujú podľa Organizačného poriadku a metodicko-organizačných pokynov na príslušný školský rok.

Predseda Celoštátnej odbornej komisie volia spomedzi seba jej členovia na prvom zasadnutí. Odborné hodnotiace komisie v troch kategóriách garantujú odbornú stránku súťaže a jej činnosť riadi predseda. Celoštátnu odbornú komisiu tvorí predseda, podpredseda, tajomník, odborní zamestnanci organizátora a predsedovia alebo členovia krajských komisií. Predseda a členovia celoštátnej odbornej komisie sú vymenovaní do Celoštátnej odbornej komisie vedúcim zamestnancom na základe zoznamu navrhovaných členov celoštátnej komisie. Celoštátna odborná komisia je zostavená z predsedu a 9 členov. Funkčné obdobie predsedu a členov celoštátnej odbornej komisie je päťročné, členstvo v komisii je nezastupiteľné. Celoštátna odborná komisia zasadá najmenej 3-krát ročne.

Krajská komisia garantuje odbornú stránku súťaže a jej činnosť riadi predseda. Členov krajskej komisie vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu v sídle kraja. Krajskú komisiu tvorí predseda, tajomník, zástupca príslušného regionálneho úradu v sídle kraja, zástupca metodického centra, pedagogickí zamestnanci, zamestnanci škôl. Krajská komisia je zostavená z 9 členov. Organizuje ich príslušný regionálny úrad v sídle kraja a spolupracuje s predsedom príslušnej krajskej komisie. Krajská komisia zasadá najmenej 2-krát ročne.

Čl. 7

Štruktúra súťaže

Súťaž má na domácej úrovni tri kolá – školské, krajské a celoštátne kolo. Organizujú sa prevažne v školských objektoch.

Úlohy Celoštátnej odbornej komisie

- Zabezpečovať metodické riadenie súťaže. Navrhovať obsahové, odborné, organizačné a technické zabezpečenie celoštátnej súťažnej prehliadky.
- Plniť úlohu gestora správy prihlášok a odborných prác v jednotlivých kolách a oblastiach súťaže.
- Navrhovať najlepšie práce na ďalšie využitie a prezentáciu v súťažiach, odborných výstavách v SR a v zahraničí, odporúčať ich publikovanie v odbornej literatúre, navrhovať autorom odborných prác, ktorých sú výsledky využiteľné v praxi, spolupracovať s výrobnými organizáciami a inštitúciami pri ich realizácii a uvedení do praxe.
- Koordinovať činnosť krajských komisií súťaže.
- Navrhovať a vymenovať odborné hodnotiace komisie pre vyhlásené súťažné odbory na celoštátne kolo.
- Propagovať súťaž, zabezpečovať metodické a odborné materiály, kritériá hodnotenia, spracovať výsledky súťaže, ocenenia, kontrolovať objektívnosť hodnotenia, vykonávať prednášky, semináre, sústreďenia, tréningy, vyhľadávať partnerov spolupráce pri zabezpečení ďalších ocenení, atď.
- Vydávať organizačné a metodické pokyny, kritériá a obsahovú náplň odborných kategórií.
- Hodnotiť výsledky celoštátneho kola a spracovávať prieskumy a dotazníky spätnej väzby.
- Vyjadrovať sa k práci členov odborných hodnotiacich komisií.

Celoštátna odborná komisia súťaže zostaví hodnotiacu správu o priebehu celého ročníka súťaže, ktorú zostavuje predseda celoštátnej odbornej komisie na základe hodnotiacich správ odborných komisií súťaže na nižších úrovniach. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam detí a žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy žiaka.

Úlohy krajskej komisie

- Organizačne zabezpečiť krajské kolá súťaže.
- Navrhovať a vymenovať odborné hodnotiace komisie pre tri kategórie krajskej úrovni súťaže.
- Zabezpečiť po ukončení súťaže v kraji podľa harmonogramu určeného krajskou komisiou odoslanie víťazných prác zo súťažných odborov, vrátane prihlášky, čestného vyhlásenia autora, potvrdzujúceho originalitu práce a úplnej dokumentácie odbornej práce organizátorom vyššieho kola súťaže.

Postupový kľúč určuje celoštátna odborná komisia. Čestné vyhlásenie autora práce o jej originalite je súčasťou predkladanej písomnej práce.

Organizácia a propagácia súťaže v škole

Za súťažnú prehliadku v škole zodpovedá riaditeľ školy a organizačne ju zabezpečuje riaditeľom poverený učiteľ školy - metodik ENERSOL-SK alebo učiteľ odborných predmetov. Podľa zásad hodnotenia pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zohľadňuje riaditeľ školy alebo školského zariadenia prácu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca pri príprave detí a žiakov na súťaže a ich aktívnu účasť na súťažiach. Za mimoriadne výsledky žiakov môže riaditeľ školy alebo školského zariadenia udeliť pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi morálne ocenenie, ktoré môže byť spojené s finančnou odmenou.

Úlohy školskej komisie

- Organizačne zabezpečiť školské kolo.
- Navrhnuť a vymenovať odborné hodnotiace komisie na súťaž v škole.
- Zabezpečiť podľa harmonogramu príslušného kraja určeného krajskou komisiou, po ukončení školskej prehliadky odoslanie víťazných prác zo súťažných kategórií, vrátane úplnej dokumentácie (1 vytlačená verzia písomnej práce každej postupujúcej práce) organizátorovi krajskej súťaže, ako aj odoslanie práce s prihláškou elektronicke.

Súčasťou je aj vytlačená elektronická prihláška.

Odborné hodnotiace komisie

Vo vyhlásených súťažných kategóriách hodnotia súťažné práce spravidla trojčlenné odborné hodnotiace komisie zložené z pedagogických zamestnancov, pracovníkov metodických centier, vedeckých pracovníkov a ďalších odborníkov z praxe. Všetci členovia odbornej hodnotiacej komisie musia spĺňať kvalifikačné predpoklady v príslušnom odbore podľa osobitných predpisov.

Odborné hodnotiace komisie na základe návrhu príslušnej organizačnej komisie vymenúva pre školské súťažné prehliadky - riaditeľ strednej školy, pre krajskú súťaž - príslušný regionálny úrad, pre celoštátnu súťažnú súťaž - Štátny inštitút odborného vzdelávania na návrh členov celoštátnej odbornej komisie. Odborné hodnotiace komisie určujú poradie najlepších minimálne 2 prác z každého kraja.

Odborné hodnotiace komisie dodržiavajú zásady pre objektívne hodnotenie súťažných prác v zmysle pokynov predsedu komisie v príslušnom kole súťaže. Činnosť pedagogických zamestnancov spojená so súťažou, príprava žiakov na súťaž, členstvo v odborných komisiách, príprava technického a organizačného

zabezpečenia sa posudzuje ako pedagogická činnosť súvisiaca s priamou výchovno-vzdelávacou činnosťou. Odborné hodnotiace komisie odporúčajú mimoriadne úspešné práce na prezentáciu na domácej a medzinárodnej úrovni, navrhujú prípadne na ďalšie ocenenia. Členovia odborných hodnotiacich komisií celoštátnej súťaže môžu odporučiť súťažiacim prihlásiť svoje súťažné práce do študentských vedeckých konferencií. Spôsob obhajoby prác žiakov pred odbornou komisiou na príslušnom stupni súťaže sa riadi organizačným postupom obhajob, ktorý upresňuje metodika ENERSOL-SK.

Medzinárodné súťaže

Medzinárodných súťaží sa zúčastňujú víťazi, prípadne aj ďalší súťažiaci celoštátnej súťaže ENERSOL-EÚ v súlade s Organizačným poriadkom súťaže a pravidlami medzinárodnej súťaže. Účastníkmi môžu byť žiaci s prácami so zameraním kategórie hlavná a tvorivá. Pre účastníkov medzinárodných súťaží sa každoročne môžu organizovať sústreďenia zamerané na prípravu na medzinárodnú súťaž. Rozsah prípravy určuje organizačný poriadok medzinárodnej súťaže. Za odborné zabezpečenie sústreďení zodpovedá COK. Sústreďenia organizačne zabezpečuje organizátor v spolupráci s COK. Výber účastníkov na sústreďenie a na medzinárodnú súťaž sa realizuje podľa vopred stanovených kritérií. Nomináciu a výber žiakov na súťaž zabezpečí organizátor v spolupráci s odbornými hodnotiacimi komisiami celoštátneho kola.

Vycestovanie súťažiacich a vedúcich družstva na medzinárodnú súťaž administratívne a organizačne zabezpečuje priamo riadená organizácia podľa obsahového zamerania v spolupráci celoštátnou odbornou komisiou a organizátorom. Finančné náklady spojené s účasťou žiakov a vedúceho družstva sú hradené z rozpočtu ministerstva v súlade s rozpočtovými možnosťami rozpočtovej kapitoly ministerstva a z mimorozpočtových zdrojov.

Čl. 8

Kategórie súťaže

Súťaž ENERSOL-SK pozostáva z troch kategórií.

- Hlavná kategória – práce sú zamerané na oblasť úspory energií, obnoviteľných zdrojov energie, znižovanie emisií v doprave, nakladanie s odpadmi a hospodárenia s vodou.
- Tvorivá kategória – výsledkom práce žiakov je využívanie tvorivých schopností, zhotovovanie technických výrobkov a zariadení s využívaním inovácií, nových technológií a materiálov.
- Propagačná kategória – projektové práce žiaci zameriavajú na tvorivú umeleckú činnosť (plagáty, propagačné predmety, literárnu činnosť, a p.). Do tejto kategórie sa môže prihlásiť len škola, ktorá zapojí žiakov aspoň jednou prácou v hlavnej alebo tvorivej kategórii.

Žiak má právo súťažiť aj vo viacerých kategóriách ak splní podmienky pre prihlasovanie sa do súťaže.

Čl. 9

Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

Kritériá pre hodnotenie prác ENERSOL SK sú stanovené Celoštátnou odbornou komisiou.

Kritériá hodnotia sú:

- K1 – Obsah projektu: Výstižnosť spracovanej témy, odbornosť, používanie odborných pojmov, vzťah k trendom v priemysle a energetike.
- K2 – Využitelnosť projektu: v praxi, na osvetu, na výuku, k propagácii školy (mesta, firmy).
- K3 – Prínos práce/projektu pre prax: Žiaci – riešitelia komunikujú na konkrétnu tému s konkrétnymi firmami, (priemyslovými, stavebnými), prínos projektu pre školu, príp. pre firmu.

K4 – Osobné postoje, myšlienky a úvahy. Ukazujú na samostatnosť žiaka a mieru pochopenia spracovaných informácií v projekte.

K5 – Formálna stránka práce, vrátane obrazovej dokumentácie.

K6 – Celkový dojem. Subjektívne hodnotenie porotcov.

Kritériá pre hodnotenie prác určuje celoštátna odborná komisia, odporúčaný postup obhajob a hodnotenia písomnej časti práce vydáva v metodickom usmernení celoštátna odborná komisia v spolupráci s organizátorom. Celkové hodnotenie práce je súčtom hodnotenia písomnej časti práce, ústnej obhajoby práce a diskusie o problematike pred hodnotiacou komisiou.

Kritériá hodnotenia sú:

- a) Odborná a obsahová úroveň práce (max. 15 bodov)
- b) Použitie argumentácie a dôkazov (max. 15 bodov)
- c) Formálna stránka práce, úroveň spracovania práce a dokumentácie, používanie odbornej terminológie (max. 10 bodov)
- d) Využitie práce (max. 10 bodov)
- e) Prezentácia práce, obhajoba práce pri diskusii (max. 10 bodov).

Odborné hodnotiace komisie zostavujú poradie 5 najlepších prác (od 1. - 5.miesto), súčasne s výsledkami spracujú celkové písomné zhodnotenie úrovne odborných prác v príslušnom odbore, ktoré je súčasťou vyhodnotenia príslušného kola súťaže. Rozhodnutie odborných komisií v príslušnom súťažnom kole je nemenné a konečné. V prípade rovnosti bodov má predseda príslušnej komisie právo dvoch hlasov.

Akékoľvek problémy a nejasnosti týkajúce sa hodnotenia prác a poradia úspešnosti súťažiacich riešia členovia príslušnej odbornej komisie na mieste a v deň konania príslušného kola súťaže.

Čl. 10

Odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže

Odbornú prípravu žiakov na všetkých úrovniach riešia učitelia/metodici, konzultanti, školitelia z jednotlivých škôl a hospodárskej praxe. Metodikom v škole môže byť v súlade s Vyhláškou MŠVVaŠ SR č.173/2023 Z.z. ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov môže byť zväčša pedagogický alebo odborný zamestnanec školy. Pri zorientovaní sa žiaka v zvolenej problematike odborne napomáha učiteľ odborného predmetu alebo odborník z vysokej školy, výskumného pracoviska alebo vedeckej inštitúcie ktorá sa danou problematikou zaoberá. Školiteľom môže byť aj rodič. V prípade externého školiteľa môže odborný učiteľ určiť žiakovi konzultanta z radov pedagogických zamestnancov školy. Príprava na medzinárodnú súťaž prebieha podľa pravidiel zahraničnej súťaže.

Čl. 11

Podmienky účasti a postupový kľúč

Na školskú súťažnú prehliadku sa jednotlivec alebo kolektív môže prihlásiť:

- S riešením problému alebo úlohy, ktoré spracuje písomne v štátnom jazyku (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).
- S návrhom technického zariadenia, resp. časťou funkčného modelu alebo zariadenia a pod., ktoré vyhotoví aj s písomnou časťou práce.

Spôsob prihlasovania prebieha elektronicky v termínoch, ktoré určuje celoštátna odborná komisia v metodicko-organizačných pokynoch na príslušný školský rok.

Formálne náležitosti práce/projektu:

- Jednotná titulná strana.
- Škola a jej presná adresa.
- Text : ENERSOL SK
- Názov súťažnej kategórie.
- Názov práce.
- Meno a priezvisko autora, vrátane spoluautorov.
- Ročník štúdia.
- Meno konzultanta (uvádza s titulmi).
- Miesto a rok napísania práce (uvádza sa jedno mesto a jeden rok, kedy bola práca dokončená napr. Bratislava 2024).
- Obsah
- Úvod: max. ½ strany: „Prečo som si vybral(a) uvedenú tému“.
- Stručná charakteristika projektu, k akej technológii sa práca/projekt viaže, stručný popis technológie – max. 1 strana (možnosť využiť odborný text, novinový článok, internet).
- Vlastný obsah projektu: rozsah 5 - 8 strán (prílohy môžu byť navyše), konkrétna informácia o popisovanej technológii, používaných materiáloch, skúsenostiach výrobcu a užívateľov, prieskumu verejnej mienky (min. 20 opýtaných, max. 3 otázky).
- Záver, zhodnotenie, vlastné skúsenosti, možnosť využitia získaných informácií: max. 2 strany.
- Obrazová príloha: max. 8 fotografií s popisom.
- Formát práce/projektu: MS Word, typ písma ARIAL, veľkosť písma 11, obrazová príloha jpg.

Poznámka: Autori (autorky) práce/projektu z dôvodu ich prezentácie na dataprojektore môžu mať text a obrázky spracované vo forme prezentácie. Prácu v takejto podobe nie je možné odovzdať, lebo takáto forma nie je vhodná na spracovanie Zborníka. Súťažiaci by si v záujme kvalitnejšej elektronickej prezentácie svojich prác mali priniesť vlastný notebook.

Každý žiak odovzdá svoje prácu/projekt 2x v papierovej podobe v deň prezentácie odbornej komisii a 1x na CD. Elektronicky pošle prácu aj prezentáciu spoločne s prihláškou realizátorovi príslušného kola.

Žiaci riešia zvolenú tému práce za pomoci konzultanta, školiteľa, metodika. Žiaci riešia prácu ako jednotlivci alebo tímovo (maximálne v 3 členných tímoch). Na prípravu prác využívajú žiaci priestory škôl, odbornej praxe, laboratóriá, vedecké ústavy, inštitúcie, hospodárske pracoviská a pod. Súťaž podľa obsahového zamerania je odbornou súťažou, podporuje prehlbovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti problematiky využívania alternatívnych zdrojov energie.

Výsledkom tvorivej práce žiaka je samostatná písomná práca v štátnom jazyku, ktorá sa predkladá odbornej hodnotiacej komisii na posúdenie. Súčasťou je vlastná verejná ústna obhajoba práce. Súťaž sa uskutočňuje verejnou formou súťažných prehliadok. Na súťaži žiaci obhajujú výsledky svojej práce. Práca musí byť spracovaná písomne podľa vopred stanovených kritérií, ktoré určuje celoštátna odborná komisia.

Odporúča sa žiakom vzhľadom na rozsah prác a danú problematiku zvolenej témy zloženie autorského kolektívu jeden autora a maximálne 3 členný kolektív spoluautorov. Ak kolektív tvoria viac ako 3 autori v prihláškach a všetkých dokumentoch sa uvádza prvý autor (jedno meno) a kolektív. Do vyššieho kola

postupujú spravidla 2 práce v každom z troch kategórií. V prípade, že práca postúpila z nižšieho kola do vyššieho a autor práce sa z rôznych dôvodov nemôže súťaže zúčastniť, príslušná komisia rozhodne o ďalšej postupujúcej práci. Žiadne dodatočné zmeny v postupujúcich prácach nie sú prípustné. Jedna práca môže byť zaradená len do jednej súťažnej kategórie a za jej správne zaradenie je zodpovedný autor práce. Ak je žiak autorom viacerých prác, každá práca je prihlásená ďalšou samostatnou prihláškou.

Účasť žiakov na súťaži je podmienená prihlásením – vyplnením prihlášky, ktorá je na webe organizátora a vložení odbornej práce. Obsah požadovaných údajov je spresnený v metodicko-organizačných pokynoch súťaže na príslušný školský rok. S údajmi sa narába v súlade so zákonom zo dňa 29. novembra 2017 o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 18/2018 Z.z.. Podľa pokynov organizátora súťaže súťažiaci odovzdá vytlačenú prihlášku a 1 ks písomnej práce organizátorovi.

Vítané práce zo školskej súťaže posúvajú gestori do vyššieho kola súťaže. Najlepšie práce z nižšej súťaže do vyššej súťaže sa posielajú mailom v termínoch určených organizátorom na základe rozhodnutia odbornej hodnotiacej komisie podľa postupového kľúča, ktorý určuje krajská komisia a regionálny úrad v sídle kraja v spolupráci s celoštátnou odbornou komisiou. Postupový kľúč určuje celoštátna odborná komisia. Postupujú spravidla dve práce v každom z 3 kategórií z nižšieho kola súťaže do vyššieho kola súťaže v každom z ôsmich krajov SR.

Prácu nie je možné zaradiť do inej súťažnej kategórie, ako uviedol jej riešiteľ v prihláške. Podmienkou zaradenia práce do súťaže je jej originalita. Súťažiaci čestne vyhlási, že prácu neprihlásil a neprezentoval v žiadnej inej súťaži, ktorá je schválená Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Za údaje uvedené v odbornej práci zodpovedá autor práce v súlade so Zákom č. 185/2015 Národnej rady Slovenskej republiky (autorský zákon).

Prácu v jednotlivých súťažných kolách obhajuje na mieste konania príslušného kola súťaže ústne v štátnom jazyku jeden žiak, a to aj v prípade kolektívnej práce - poverený autorským kolektívom. Po obhajobe prebieha diskusia s členmi odbornej hodnotiacej komisie k problematike práce.

Základnými časťami ústnej obhajoby sú powerpointová prezentácia, vizuálne pomôcky, makety a hotové výrobky. Odporúčaná doba prezentácie je 10 minút. Celková obhajoba s diskusiou, kde autor odpovedá členom odbornej hodnotiacej komisie na otázky týkajúce sa obsahu práce sa odporúča v rozsahu 20 minút.

Čl. 12

Práva a povinnosti súťažiacich

Súťažiaci ma právo:

- zúčastniť sa na súťaži vo viacerých súťažných kategóriách, pokiaľ spĺňa limity stanovené súťažným poriadkom;
- na rovnaké súťažné podmienky, povinnosťou organizátora súťaže je takéto podmienky vytvoriť;
- byť vopred oboznámený s kritériami hodnotenia;
- podať sťažnosť proti umiestneniu v súťaži;
- vyžadovať od organizátora podujatia potvrdenie o účasti, prípadne o umiestnení v súťaži;
- na ochranu autorských práv súťažných prác a dodržiavanie GDPR.

O práve žiaka zúčastniť sa na vyššom kole súťaže rozhodujú jeho výkony dosiahnuté v nižšom kole súťaže alebo jeho umiestnenie.

V záujme ochrany prinesených pracovných prostriedkov má žiak právo požadovať od organizátora súťaže ich bezpečnú úschovu.

Súťažiaci je povinný:

- riadiť sa pokynmi pedagogického dozoru a členov odbornej komisie;
- prísť na súťaž včas, opakovanie súťaže pre oneskorený príchod sa nepripúšťa;
- akceptovať pravidlá, podmienky a kritériá súťaže, metodicko-organizačné pokyny a pokyny organizátora;
- uhradiť náklady, ktoré organizátorovi súťaže preukázateľne vznikli neodôvodneným porušením jeho pokynov.

Čl. 13

Vyhodnotenie súťaže

Výsledky súťaže na príslušnom stupni súťaže spracúva predseda odbornej komisie spolu s ďalšími členmi komisie danej kategórie. Výsledkovú listinu za kategóriu posúva na celkové spracovanie výsledkov všetkých súťažných kategórií predsedovi krajskej komisie, vedúci súťažného kola, (VSK) ktorý zodpovedá za správnosť vyhodnotenia výsledkov, administráciu a posun 2 prác do celoštátneho kola podľa metodicko-organizačných pokynov súťaže na príslušný školský rok. Súčasťou vyhlásenia výsledkov na príslušnom stupni súťaže je aj oceňovanie víťazov.

Diplomy víťazom odovzdáva organizátor podľa článku 10 ods. 3 a 4 smernice číslo 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach na príslušnom stupni súťaže. Spôsob odovzdávania vecných cien a certifikátov účastníkov na príslušnom stupni súťaže určuje regionálny úrad v spolupráci s organizátorom. Súťažné práce sú archivované organizátorom na dobu 5 rokov.

Predsedovia krajských prehliadok vypracujú písomnú správu o priebehu a výsledkoch súťaže. Správu spolu s výsledkovou listinou poskytne krajská komisia predsedovi odbornej komisie vyššieho kola súťaže, organizátorovi, gestorovi a príslušnému regionálnemu úradu v sídle kraja do desiatich pracovných dní po skončení súťaže. Dokumentácia obsahuje aj prehľad celkovej zapojenosti škôl a žiakov do súťaže na príslušnom stupni súťažného kola.

Celoštátna odborná komisia zostaví hodnotiacu správu o priebehu ročníka súťaže. Hodnotiacu správu zostavuje na základe správ o priebehu a výsledkoch súťaže odborných komisií kôl na nižších úrovniach súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy žiaka. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.

Čl. 14

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

Počas organizovania súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „bezpečnosť“) všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí. Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor súťaže a sprevádzajúci učiteľ. Za bezpečnosť žiakov počas súťaže a cesty do miesta konania súťaže a späť zodpovedá sprevádzajúci učiteľ s písomným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Za bezpečnú

prevádzku odborných učební zodpovedá organizátor. Tieto učebne musia vyhovovať všetkým bezpečnostným predpisom.

Počítače poskytuje organizátor. Ak si žiak prinesie vlastný počítač alebo notebook, na jeho zapojenie do siete dozerá technik poverený organizátorom. Počas prítomnosti žiakov v odborných učebniach zabezpečí organizátor odborný dozor. Za bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a sprevádzajúcich učiteľov v ostatných priestoroch školy zodpovedá organizátor. Každý súťažiaci musí podpísať poučenie o BOZP, ktoré tvorí prílohu prezenčnej listiny.

Pri organizovaní všetkých kôl a podujatí súvisiacich so súťažou musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické pravidlá.